

Yttrande över promemorian Sveriges tillträde till vissa Natoavtal (Ds 2023:22)

Om Sveriges IP-ombuds Samfund (IP-Samfundet)

Sveriges IP-ombuds Samfund (IP-Samfundet) organiserar alla auktoriserade IP-ombud som är verksamma i Sverige. Auktoriserat IP-ombud är den som är enskild medlem av Samfundet.

Yttrande över remissen

IPS har inga kommentarer till själva förslagen i promemorian, utan är berett att instämma i slutsatsen vid slutet av sidan 102:

”Eftersom lagstiftningen varit framsynt behövs inte några ändringar av den svenska regleringen för att kunna tillämpa Natos regelverk för säkerhetsprövning.”

IP-Samfundet ser det dock som angeläget – för att förslagen bli mer allsidigt belysta – att upplysa om existensen av lagen (2010:1052) om auktorisation av patentombud https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20101052-om-auktorisering-av-patentombud_sfs-2010-1052/ och även om myndigheten Patentombudsnamnden www.patentombudsnamnden.se

Detta speciellt då frågor rörande patentombud diskuteras på flera ställen i promemorian, till exempel på sidan 120, men Patentombudsnamnden trots detta inte finns med på listan över remissinstanser för den aktuella remissen.

IP-Samfundet anser att nämnda auktorisationen har – eller åtminstone borde kunna ha – relevans i det aktuella sammanhanget, specifikt vad gäller frågan om säkerhetsprövning.

NB vi menar givetvis *inte* att auktorisationen skulle *ersätta* säkerhetsprövning, utan *samtliga* patentombud måste naturligtvis säkerhetsprövas i ett och samma system.

Vi menar bara att auktorisationen borde kunna vara relevant i samband med säkerhetsprövning.

Notera ovan nämnda sida 102 promemorian, som hänvisar till säkerhetsskyddsförordning (2021:955) 5 kap. Paragraf 2 i nämnda kapitel lyder:

Genomförandet av säkerhetsprövningen

2 § Med grundutredning enligt 3 kap. 3 § säkerhetsskyddslagen (2018:585) avses en utredning om personliga förhållanden av betydelse för säkerhetsprövningen. Utredningen ska omfatta betyg, intyg, referenser och uppgifter som den som prövningen gäller har lämnat samt andra uppgifter i den utsträckning det är relevant för prövningen. Vid behov ska en identitetskontroll göras.

Detta kan jämföras med följande, som är hämtat ur propositionen ”Auktorisation och tystnadsplikt för patentombud” (2009/10:202) som låg till grund för ovan nämnda lag 2010:1052 (fetstil tillagd):

13 Författningskommentar Prop. 2009/10:202 – sid 48ff

4 § För auktorisation krävs att en sökande

- 1. inte är underårig, försatt i konkurs eller underkastad näringsförbud,**
- 2. inte har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,**
3. har lämplig teoretisk examen och yrkeserfarenhet,
4. har avlagt godkänt kunskapsprov för auktorisation,
5. är verksam som patentombud, och
- 6. är redbar och i övrigt lämplig att verka som patentombud.**

Om det finns särskilda skäl, får Patentombudsnamnden i enskilda fall besluta om undantag från kraven i första stycket 3–5.

I första stycket punkterna 1 och 2 anges de allmänna kraven för auktorisation, dvs. att ett patentombud inte får vara underårig eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. **Ett auktoriserat patentombud ska ha en självständig ekonomisk ställning, och den som är försatt i konkurs eller är underkastad näringsförbud ska därför inte kunna vara auktoriserad.**

...

I punkten 6 anges ett allmänt krav på redbarhet och allmän lämplighet. **Kraven på ett patentombuds allmänna lämplighet bör ställas högt med beaktande av den ansvarsfulla ställning som ett ombud har i förhållande till sin huvudman, dennes motpart och samhället i stort.**

...

8 § Patentombudsnamnden ska upphäva auktorisationen för ett patentombud om ombudet begär det eller om ombudet inte längre uppfyller kraven för auktorisation enligt 4 § första stycket 1–5. I sistnämnda fall får nämnden om det finns särskilda skäl underlåta upphävande.

Ett beslut om upphävande av auktorisation gäller omedelbart.

...

9 § Patentombudsnamnden ska upphäva auktorisationen för ett auktoriserat patentombud om ombudet

1. inte längre uppfyller kraven enligt 4 § första stycket 6,
2. inte betalar föreskrivna avgifter till Patentombudsnamnden, eller
3. annars inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag.

Om det finns särskilda skäl, får Patentombudsnamnden i stället meddela en varning. Patentombudsnamnden får helt underlåta att vidta åtgärd om det finns synnerliga skäl. Ett beslut om upphävande av auktorisation gäller omedelbart.

Det IP-Samfundet vill påtala med detta är att i samband med auktorisationen så görs också en utredning om personliga förhållanden (och kraven i samband med denna måste uppfyllas fortvarigt för att få behålla auktorisationen).

Denna utredning (liksom kraven) är visserligen rimligen av betydligt blygsammare grad än vid en säkerhetsprövning – men vi dristar oss ändå till att tro att den skulle kunna tjäna som ett första "filter" i samband med en utredning i samband med en säkerhetsprövning.

Därför anser vi att auktorisationen av patentombud enligt lagen 2010:1052 borde vara relevant i det aktuella sammanhanget.

Torshälla den 2 oktober 2023

Per Bjerndell
Ordförande IP-Samfundet